

Eich cyf/Your ref
Ein cyf/Our ref

Andrew RT Davies AS
Cadeirydd, Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN

18 Tachwedd 2025

Annwyl Andrew,

Bil Datblygu Twristiaeth a Rheoleiddio Llety Ymwelwyr (Cymru)

Yn dilyn y sesiwn ar 5 Tachwedd, lle rhoddais dystiolaeth fel rhan o'ch craffu ar y Bil Datblygu Twristiaeth a Rheoleiddio Llety i Ymwelwyr (Cymru), roeddwn am ysgrifennu i ddarparu rhagor o wybodaeth am lond llaw o'r pwyntiau a drafodwyd. Mae hyn yn atodol i'r Datganiad o Fwriad Polisi a rannwyd gyda chi ar yr un dyddiad, ac yn yr un modd, mae'n bwriadu helpu dealltwriaeth o bolisi a chraffu ar y Bil.

Y trefniadau pontio

Mae pwerau yn y Bil sy'n caniatáu i drefniadau trosiannol gael eu rhoi ar waith i alluogi gweithredu mor llyfn â phosibl.

Rydym yn bwriadu defnyddio'r pwerau hyn i ganiatáu i ddarparwyr presennol barhau i weithredu nes bod eu cais yn cael ei benderfynu, cyn belled â'u bod wedi gwneud cais am drwydded erbyn y dyddiad cau penodedig wrth i'r cynllun gael ei gyflwyno. Mae'r pwerau yn y Bil yn caniatáu hyn a gellir eu defnyddio i osgoi sefyllfa lle mae darparwr yn cael ei atal rhag gweithredu yn ystod y cyfnod gweithredu hwnnw dim ond oherwydd bod angen mwy o amser ar yr awdurdod trwyddedu i brosesu'r cais nag a fyddai fel arfer yn ystod cyflwr sefydlog y cynllun.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Correspondence.Mark.Drakeford@gov.wales
Gohebiaeth.Mark.Drakeford@llyw.cymru

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Trwyddedau Dros Dro ac Adnewyddu Trwyddedau

Mae'r rhain yn weithdrefnau a fydd yn parhau i fod ar waith yn ystod cyflwr sefydlog y cynllun, ac felly maent yn wahanol i'r trefniadau trosiannol a amlinellir uchod.

Mewn perthynas â **cheisiadau adnewyddu**, mae'r pŵer ar wyneb y Bil yn adran 25(2), yn caniatáu yn benodol i ddarpariaeth gael ei wneud i alluogi trwydded i barhau i gael effaith nes bod cais adnewyddu wedi'i benderfynu. Y bwriad yw osgoi darparwr sydd wedi gwneud cais am adnewyddu rhag gweithredu dim ond oherwydd nad yw eu cais wedi'i benderfynu.

Fel yr esboniais yn ystod y sesiwn dystiolaeth ar 5 Tachwedd, bydd y pŵer hwn hefyd yn caniatáu inni sicrhau bod darparwyr llety yn elwa o'r hyblygrwydd i beidio â gorfod ailgyflwyno tystiolaeth sydd gennym eisoes ar y pwynt adnewyddu, fel y gall y broses fod mor syml a di-drafferth iddynt ag y gallwn ei gwneud.

Bwriad trwyddedau dros dro yw darparu ar gyfer amgylchiadau lle na ellir bodloni gofyniad cymeradwyo trwydded eto, er enghraifft, pan fo darparwr yn adeiladu llety newydd i ymwelwyr. Byddai trwydded dros dro yn caniatáu i ddarparwyr ddechrau hysbysebu a chymryd archebion ymlaen llaw, wrth iddynt weithio tuag at drwydded lawn. Fodd bynnag, hyd nes y byddant yn gallu bodloni'r holl ofynion ar gyfer trwydded lawn, a bod y drwydded honno yn cael ei rhoi, ni fyddent yn cael derbyn gwesteion i aros (h.y. i "*ddarparu*" y llety).

Bwriad y trefniant hwn yw sicrhau nad yw darparwyr newydd neu bresennol yn cael eu hatal rhag ehangu eu busnesau neu fynd ar drywydd cyfleoedd newydd oherwydd cyfyngiadau yn y cynllun trwyddedu. Ar yr un pryd, mae'n sicrhau bod y darparwyr hyn yn ymwybodol o'r gofynion y bydd angen iddynt eu bodloni. Bwriedir hefyd helpu i gynnal effeithiolrwydd y Cyfeiriadur llety ymwelwyr wrth roi sicrwydd i ymwelwyr, er nad yw'r llety yn bodloni'r gofynion ar hyn o bryd, y bydd angen iddynt gael eu bodloni cyn i ymwelydd gael eu caniatáu i aros.

Mae natur weithredol a gweithdrefnol y materion hynny yn rhan o'r rheswm dros eu gadael i reoliadau yn hytrach na chael eu nodi ar wyneb y Bil. Y rheswm arall yw sicrhau digon o hyblygrwydd yn y cynllun i gefnogi parhad busnes mewn sector sy'n esblygu'n barhaus, tra'n cynnal tryloywder ac uniondeb y cynllun.

Diwygio Trwyddedau

Ar gyfer diwygiadau trwyddedau, rydym yn disgwyl i'r rhan fwyaf o'r rhain ddod yn dilyn ceisiadau gan ddarparwyr, er enghraifft, lle mae eu llety wedi newid mewn rhyw ffordd. Fodd bynnag, mae'n debygol y bydd diwygio trwydded yn un o'r opsiynau sydd ar gael ar gyfer cydymffurfio a gorfodi, fel cam ychwanegol cyn dirymu. Bydd hyn yn ffafrio deiliaid trwydded, gan y bydd, er enghraifft, yn caniatáu i rannau o'r llety mewn mangre gael eu tynnu o'r hyn sydd wedi'i drwyddedu, lle mae mater a nodwyd wedi'i leoli neu ei gynnwys, ac nad yw'n effeithio ar lety arall mewn mangre. Byddai hyn yn caniatáu i'r darparwr barhau i weithredu unrhyw lety sy'n weddill yn y fangre, ar yr amod ei fod yn cydymffurfio, yn hytrach na dirymu'r drwydded gyfan. Yn y math hwn o senario gellir diwygio trwydded heb gais gan y darparwr. Bydd hyn, wrth gwrs, yn gysylltiedig â'r prosesau adfer a dirymu, yn ogystal ag apeliadau, fel bod llif clir trwy'r broses gydymffurfio a gorfodi, gyda chyfleoedd i

ddarparwyr unioni problemau, ynghyd â'r hyblygrwydd iddynt reoli eu trwyddedau eu hunain yn ôl yr angen.

Apeliadau

Fel y soniais yn fy nhystiolaeth ar 5 Tachwedd, bydd y broses apelio fel y mae'n arferol ar draws llawer o gynlluniau, gan gynnwys o dan Ddeddf Llety i Ymwelwyr (Cofrestr ac Ardoll) Etc.(Cymru) 2025 ("y Deddf VARL") diweddar, lle bydd gan ddarparwr yr hawl i apelio i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf ar wahanol benderfyniadau a wneir o dan y cynllun, fel y darperir ar ei gyfer o dan adran 28. Fodd bynnag, fel y gwelwch hefyd o'r hyn yr wyf wedi'i nodi uchod, yr wybodaeth a gynhwysir yn y DoFP, ac fel y trafodwyd yn fy nhystiolaeth lafar, mae yna lawer o gamau a chyfnodau i gefnogi cydymffurfiaeth â gofynion y Bil. Mae'r prosesau hyn wedi'u cynnwys i sicrhau dull cymesur o gydymffurfio a gorfodi ar draws ystod eang o senarios. Yn yr un modd, os yw'r awdurdod trwyddedu yn cael penderfyniad yn anghywir neu nad yw'n trin pob darparwr yn deg, mae'r broses apelio yno fel diogelwch.

Awdurdod Trwyddedu a rôl Awdurdod Refeniw Cymru

Roeddwn hefyd eisiau nodi gwybodaeth am swyddogaethau rheoli'r cynllun trwyddedu a rôl Awdurdod Refeniw Cymru (WRA). Nid yw'r Bil yn sefydlu 'awdurdod trwyddedu' trwy enw na thrwy ddyluniad. Rydym wedi defnyddio'r term hwnnw er rhwyddineb ac i fod yn gryno, i ddisgrifio swyddogaethau'r cynllun trwyddedu, sy'n gyfrifoldeb Gweinidogion Cymru, yn wahanol i'w swyddogaethau ehangach.

O dan y Bil, bydd swyddogaethau craidd y cynllun yn aros gyda Gweinidogion Cymru. Serch hynny, gyda'r pwerau a roddir o dan adran 83 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, er enghraifft, gallwn ymrwymo i drefniadau asiantaeth gyda chyrrff cyhoeddus eraill mewn perthynas ag arfer y swyddogaethau hynny. Gan ddefnyddio pwerau fel y rhain byddwn yn edrych ar gyrrff cyhoeddus eraill am rai elfennau o weithrediad y cynllun, lle mae'n gwneud mwy o synnwyr i'r tasgau hynny gael eu gweinyddu gan rhywun arall.

Rydym wedi bod yn glir trwy gydol taith y Bil hwn ers ei sefydlu, gan gynnwys yn ystod craffu ar Ddeddf VARL, y byddem yn sicrhau lle bynnag y bo modd i'r systemau a'r prosesau ar gyfer darparwyr fod mor syml â phosibl, ac y byddwn yn osgoi dyblygu ymdrech lle bynnag y gallwn. Er mwyn cyflawni hynny, ein nod o hyd yw un pwynt mynediad o ran y systemau y bydd angen i ddarparwyr eu defnyddio ar gyfer cofrestru, trwyddedu a'r ardoll ymwelwyr, ac i osgoi y ffaith bod angen i rai darparwyr fewngofnodi dair gwaith mewn ffordd wahanol neu fewnbynnu'r un wybodaeth dair gwaith.

Yn y cyd-destun hwn y trafodais rôl y WRA yn fy sesiwn dystiolaeth ddiwethaf. Mae'r WRA eisoes yn datblygu'r system TG ar gyfer cofrestru; ac o ystyried bod y cynllun cofrestru yn creu'r sylfaen ar gyfer trwyddedu a'r ardoll ymwelwyr, rwyf am i'r system drwyddedu fanteisio ar synergeddau â chofrestru a'r ardoll yn llawn. Er nad oes unrhyw benderfyniad wedi'i wneud ynghylch pwy fydd yn adeiladu a gweithredu'r system TG i gefnogi'r cynllun trwyddedu, fy marn i yw y dylid ei datblygu fel y cam nesaf i'r system gofrestru honno.

I'r perwyl hwnnw, er nad yw'r Senedd eto i gytuno ar y Bil hwn, o ystyried cam presennol y datblygiad ar gyfer cofrestru, a'r amser y gall ei gymryd i ddatblygu systemau fel y rhain,

mae fy swyddogion yn gweithio gyda'r WRA i ystyried sut y gallai hyn weithio, a pha dechnoleg allai fod ar gael i gynorthwyo a lleihau rhai costau gweithredol. Er enghraifft, ar gyfer ceisiadau trwydded neu dystiolaeth, defnyddio AI ac ymarferoldeb digidol arall i gynnal gwiriadau cychwynnol o ddogfennaeth, cyn i'r awdurdod trwyddedu ystyried a phenderfynu a ellir neu y dylid ei gymeradwyo. Efallai y bydd arbedion graddfa hefyd ar gyfer rhai swyddogaethau rheoli cysylltiadau â chwsmeriaid (CRM) gweithredol eraill, fel llinellau cymorth a chymorth TG, a byddwn yn manteisio ar y rheini lle bynnag y mae'n briodol gwneud hynny. Rydym wedi darparu cyllid eleni i WRA i ymgymryd â'r gwaith hwn, a bydd hynny'n llywio penderfyniadau yn y dyfodol ar rôl y WRA mewn trwyddedu.

Fodd bynnag, rwyf am wneud yn glir bod agweddau sylweddol ar y system drwyddedu nad wyf yn disgwyl i'r WRA eu cyflawni ar ein rhan. Nid wyf yn rhagweld y byddant yn penderfynu a ddylai cais darparwr gael ei gymeradwyo lle na ellir ei wneud yn awtomatig, ac nid wyf yn rhagweld iddynt ysgrifennu canllawiau ar ffitrwydd i fod yn llety ymwelwyr, penderfynu pryd mae cam gweithredu cydymffurfio a gorfodi yn angenrheidiol, neu gynnal arolygiadau pan fydd yn angenrheidiol. Rwy'n disgwyl i'w rôl yn y system drwyddedu ganolbwyntio ar reoli'r system TG ac integreiddio â chofrestru a'r ardoll, yn y blaen i greu un plattform i ddarparwyr ac o bosibl yng nghefn y swyddfa i reoli'r ddwy system yn effeithiol. Fel y nodais yn y Pwyllgor, byddwn yn edrych ar Croeso Cymru, awdurdodau lleol a chyrrff eraill yn darparu rhai o'r elfennau eraill hyn, ond bydd yr awdurdod trwyddedu ei hun yn parhau i fod yn gyfrifoldeb Llywodraeth Cymru er mwyn cynnal cynllun cenedlaethol a darparu goruchwyliaeth strategol ar lefel genedlaethol.

Cod Ymarfer a Chanllawiau Statudol

Yn olaf, gan droi at y Cod Ymarfer a'r Canllawiau Statudol. Mae'r Bil yn nodi dyletswydd ar Weinidogion Cymru i ddarparu canllawiau ar y cynllun trwyddedu, a phŵer i gyhoeddi Cod Ymarfer ehangach. Y bwriad yma yw i'r canllawiau statudol ddarparu gwybodaeth y gallai fod ei hangen ar ddarparwyr llety ymwelwyr rheoleiddiedig, ochr yn ochr â'r hyfforddiant, er mwyn cydymffurfio â gofynion y cynllun, a byddant yno i gyfeirio atynt pryd bynnag y bo angen. Bydd y canllawiau hynny yn y pen draw ochr yn ochr â'r Cod Ymarfer, i greu un gyfres o wybodaeth ar gyfer y sector twristiaeth cyfan; gyda'r Cod yn darparu canllawiau arfer gorau ar wahanol faterion, nid yn unig mewn perthynas â thrwyddedu, i helpu i gefnogi darparwyr presennol a darpar ddarparwyr yn y sector i barhau i yrru safonau a chynnal economi twristiaeth gynaliadwy ledled Cymru.

Rwyf yn edrych ymlaen at eich gweld yn ein cyfarfod nesaf ar 20 Tachwedd.

Rwyf yn anfon copi o'r llythyr hwn at Gadeiryddion y Pwyllgorau Cyllid a Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad er gwybodaeth.

Yn gywir,

A handwritten signature in dark ink, reading "Mark Drakeford". The signature is written in a cursive, slightly slanted style. The first name "Mark" is written in a larger, more prominent script than the surname "Drakeford". The signature is contained within a thin black rectangular border.

Mark Drakeford AS/MS

Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a'r Gymraeg
Cabinet Secretary for Finance and Welsh Language